

Міністерство охорони здоров'я України  
Вищий державний навчальний заклад України  
«Українська медична стоматологічна академія»



## ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИБІР - НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Матеріали навчально-методичної конференції

Полтава - 2013

# ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИБІР ТА РЕФОРМА ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

**Ахмеров В.Д.**

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

*У статті йде мова про необхідність Болонського процесу для реформи вищої медичної освіти в Україні та причини її гальмування.*

**Ключові слова:** Україна, Болонський процес, реформа вищої медичної освіти.

Унікальність сучасної ситуації, що склалася в галузі вищої медичної освіти України, полягає в тому, що вперше за всю її історію викладачі, лікарі та студенти дістали можливість співпраці та конкуренції на світовому ринку медичних послуг. Але одночасно виявилось, що для цього необхідна якісна сучасна освіта. Усе вирішує не кількість дипломів та атестатів, а рівень знань і вмінь спеціаліста. Сьогодні шанси на успіх визначаються не громадянством, не місцем проживання, а освітою, здібностями, доступом до джерел інформації, розумінням того, що без повсякденного професійного розвитку неможливо бути конкурентоспроможним у своїй справі.

З метою підвищення рівня вищої європейської освіти в 1999 році в країнах Європи почався процес реформування, який дістав назву Болонського. Однією з переваг цієї реформи є те, що студент одержує можливість навчатись, а потім і працювати в будь-якій країні, а викладач - у будь-якому університеті світу.

Сучасний обсяг інформації стрімко наростає, кожні 2-3 роки відбувається подвоєння знань, особливо в галузі біології, генетики, імунології, фармакології. Настав час, навчивши студента базовим знанням у своїй дисципліні, навчити його вирішувати спочатку типові, а потім нетипові ситуаційні задачі, поступово доводячи до творчості.

Циклові, модульні, рейтингові системи навчання використовують нині у більшості країн світу. Багато уваги сучасним технологіям викладання приділяють у США, де робочий тиждень у вищих навчальних закладах скорочений із 40-42 год. до 24-28 год. і одночасно збільшений обсяг самостійної підготовки. В Європі та США співвідношення викладач - студенти складає 1:4 або 1:5 (в Україні - 1:8 або 1:10) [1]. Однією з характерних рис медичної освіти на Заході є те, що лікар, одержавши диплом, не має права самостійно працювати. У всьому сучасному світі лікар дістає таке право через 3 - 11 років [1]. В Україні оперуючим хірургом (наприклад, у стоматології) можна стати вже після інтернатури (через 1,5 роки). Ніде, крім країн колишнього соціалістичного табору, немає лікарів-узистів, ендоскопістів, фтизіатріє. Ніде не розуміють, що таке кандидат або доктор медичних наук, бо всюди чинний єдиний учений ступінь. У всіх країнах лікарів готують у вищих навчальних закладах, де є три факультети: медичний, стоматологічний і фармацевтичний. У нашій країні їх значно більше. У нас студентам-медикам викладають майже 90 дисциплін, а в Європі їх утричі менше. Багато загальноосвітніх та вишівських дисциплін студентам викладають за рахунок фундаментальних клінічних. Назви дисциплін у нас і в Європі теж відрізняються. В Україні студент не має можливості навчатися за індивідуальною програмою або на двох - трьох факультетах одночасно. І це далеко не все.

Якщо ми хочемо, щоб наших випускників розуміли у світі, ми мусимо застосовувати загальноприйнятні визначення та методики. Система викладання з великою кількістю дрібних дисциплін - це шлях у нікуди. Вчити всьому - значить не вчити нічому.

Для нашої методики підготовки лікарів входження в Болонський процес - це єдиний шанс одержати систему освіти і спеціалістів світового рівня. Іншого шляху немає, і спроби ігнорувати його відкинуть нас іще далі від розвинених країн. Увесь світ уже попереду. Позаду лише найбільші країни.

На жаль, Болонський процес в Україні розвивається дуже повільно. Причина полягає насамперед у тому, що досі, через 21 рік проголошення своєї незалежності, Україна ще не визначалась із політикою та стратегією власного розвитку. У цих умовах ніякі реформи в жодній галузі не дадуть очікуваних результатів, оскільки вони залежать від головного - політичного визначення шляху розвитку України. Прийняти необхідні рішення і ввійти в Європу на рівних або не зробити цього та залишитись осторонь - від цього безпосередньо залежить успіх реформування вищої медичної освіти в нашій країні.

Список використаної літератури

1. Карпиловская С.П. Болонский процесс и будущее Украины / С.П. Карпиловская //Терапия. - 2010. -№2(44). -С. 27-31.